

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος TGSOL - 522D	Τίτλος Μαθήματος Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας σε Παιδιά	Πιστωτικές Μονάδες 10
Προαπαιτούμενα Κανένα	Τμήμα Γλωσσών & Λογοτεχνίας	Εξάμηνο Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος Υποχρεωτικό	Γνωστικό Πεδίο Διδασκαλίας Γλωσσών/Γλωσσολογίας	Γλώσσα Διδασκαλίας Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών 2 ^{ος} Κύκλος	Διδάσκων Δρ. Κωνσταντίνα Ηλιοπούλου	Έτος Σπουδών 1 ^ο
Τρόπος Διδασκαλίας Εξ Αποστάσεως	Πρακτική Άσκηση Όχι	Συναπαιτούμενα Όχι

Στόχοι Μαθήματος:

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι:

- Να εξοικειώσει τους/τις φοιτητές/-ήτριες με τα κύρια χαρακτηριστικά της παιδικής ηλικίας και να τους βοηθήσει να κατανοήσουν σε βάθος τη διαδικασία εκμάθησης της ελληνικής ως ξένης/δεύτερης γλώσσας για την επιτυχή διδασκαλία της τελευταίας σε παιδιά.
- Να βοηθήσει τους φοιτητές/-ήτριες να εμβαθύνουν στη σύγχρονη έρευνα, σχετικά με τις θεωρίες μάθησης.
- Να προσφέρει εξειδικευμένη της γνώσης αναφορικά με τις κατάλληλα για την ομάδα στόχο διδακτικές πρακτικές και να συνδράμει στη διεύρυνση της διδακτικής ικανότητας των φοιτητών/-τριών σε σχέση με τη συγκεκριμένη ηλικιακή ομάδα.
- Να εξετάσει και οργανώσει ειδικές διδακτικές δραστηριότητες, προτάσεις και σενάρια διδασκαλίας για τους μικρούς μαθητές και συζητώντας ενδελεχώς τις μεθόδους και τους παράγοντες που επιδρούν στη διδακτική πράξη
- Να καταστήσει εύληπτη τη σημασία των ηλικιακών διαφορών των μικρών μαθητών στη μάθηση και να προβληματίσει τους/τις φοιτητές/τριες σχετικά με τον προγραμματισμό της διδασκαλίας, ώστε να προάγουν την ανάπτυξη δεξιοτήτων για αντιμετώπιση προβλημάτων που σχετίζονται με την απόκτηση, διατήρηση και μεταφορά της γνώσης.

Μαθησιακά Αποτελέσματα:

Μετά την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

A) Σε γνωστικό επίπεδο αναμένεται να είναι ικανοί να:

1. Γνωρίζουν τις κυριότερες επιστημολογικές προσεγγίσεις και αντιπροσωπευτικές θεωρίες της μάθησης (ορθολογιστικές, επικοινωνιστικές, εμπειρικές, γνωστικές και να επιδεικνύουν λειτουργική κατανόηση των επιπτώσεών τους στη διδασκαλία της ελληνικής σε παιδιά.
2. Αναγνωρίζουν τις βασικές παιδαγωγικές θεωρίες και προσεγγίσεις των μεγάλων παιδαγωγών.
3. Κατανοούν τη σημασία των διαφορετικών πλαισίων μάθησης (ιστορίες, τραγούδια, παιχνίδια, τεχνολογία) και τις διάφορες τεχνικές και μεθόδους διδασκαλίας της ελληνικής σε παιδιά.
4. Αναγνωρίζουν τους παράγοντες που διευκολύνουν την προφορική ανάπτυξη των παιδιών, καθώς και την ανάπτυξη της ικανότητας ανάγνωσης και γραφής.
5. Αντιλαμβάνονται ζητήματα που αφορούν στην αξιολόγηση των μικρών μαθητών.
6. Αξιολογούν και επιλέγουν με βάση συγκεκριμένα κριτήρια το υλικό που σχεδιάζεται για τους μαθητές μικρής ηλικίας, καθώς και να είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να οργανώνουν κατάλληλες για τη συγκεκριμένη ηλικία δραστηριότητες.

Β) Σε επίπεδο δεξιοτήτων αναμένεται να είναι ικανοί:

1. Να κάνουν κριτικές παρεμβάσεις, σχετικά με τη βασική βιβλιογραφία που μελετάται στο πλαίσιο του μαθήματος, συνδέοντάς την με προσωπικές τους εμπειρίες από το χώρο της εκπαίδευσης.
2. Να συνεργάζονται με άλλους συμφοιτητές τους σε ένα διαδικτυακό μαθησιακό περιβάλλον και να αναλύουν και να σχεδιάζουν διδακτικά σενάρια και αξιολογικά εργαλεία, με βάση θεωρίες και ψυχολογικές προσεγγίσεις στη μάθηση και τη διδασκαλία.

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Το περιεχόμενο του μαθήματος επικεντρώνεται στις εξής θεματικές:

1. Επιστημολογικές προσεγγίσεις και θεωρίες της μάθησης για τη διδασκαλία της ελληνικής σε παιδιά
2. Βασικές παιδαγωγικές θεωρίες και προσεγγίσεις των μεγάλων παιδαγωγών
3. Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και τεχνικές διδασκαλίας στην προσχολική και σχολική ηλικία
4. Παράγοντες μαθησιακής διαδικασίας: Ψυχολογία και παιδαγωγική (Erikson)
5. Διαδικασία ανάπτυξης γλωσσικών δεξιοτήτων στα παιδιά
6. Επιλογή και δημιουργία υλικού για τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στην προσχολική και πρώτη σχολική ηλικία
7. Σχεδιασμός κριτηρίων αξιολόγησης για μικρούς μαθητές ανά δεξιότητα
8. Εναλλακτική αξιολόγηση των μικρών μαθητών

Το περιεχόμενο δε της κάθε θεματικής ενότητας δομείται ως εξής:

- Θεωρία εμπλουτισμένη με εικόνες και links
- Παραδείγματα - Υποδειγματικές Ασκήσεις
- Μελέτες Περίπτωσης
- Σχήματα-Διαγράμματα-Πίνακες
- Πρόσθετη Βιβλιογραφία και Δικτυογραφία
- Βιντεοπαρουσιάσεις
- Ασκήσεις Αυτοαξιολόγησης
- Links σε Εξωτερικές Ιστοσελίδες
- Πρόσθετα Αρχεία pdf - powerpoint

Μέσω του συγκεκριμένου τρόπου παρουσίασης των θεματικών ενότητων επιτυγχάνεται η εμπέδωση της θεωρίας με έναν πιο εποικοδομητικό τρόπο απ' ότι σε ένα "παραδοσιακού" τύπου έντυπο. Παράλληλα, η δομή των μαθημάτων είναι διαμορφωμένη, έτσι ώστε το εκπαιδευτικό υλικό να:

- καθοδηγεί τον φοιτητή/τρια στη μελέτη του/της,
- προάγει την αλληλεπίδραση του φοιτητή/τριας με το μαθησιακό υλικό,
- επεξηγεί δύσκολα σημεία και έννοιες,
- αξιολογεί και ενημερώνει τον φοιτητή/τρια για την πρόοδο του/της,
- εξειδικεύει τις θεωρητικές γνώσεις με τη χρήση πρακτικών εφαρμογών.

Μαθησιακές Δραστηριότητες και Διδακτικές Μέθοδοι:

Εξ αποστάσεως εκπαίδευση με διεξαγωγή τριών (3) Ομαδικών Συμβουλευτικών Τηλεσυναντήσεων κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Από απόσταση επιμόρφωση και παρακολούθηση της πορείας των φοιτητών/τριών με συχνή επικοινωνία μέσω του φόρουμ και των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας.

Συμπληρωματικά, σε κάθε διδακτική ενότητα ο/η φοιτητής/τρια θα πρέπει:

- να επιλύει ασκήσεις αυτοαξιολόγησης κλειστού τύπου των οποίων οι απαντήσεις θα ανακοινώνονται στο τέλος κάθε εβδομάδας

να υποβάλλει ηλεκτρονικά ασκήσεις αξιολόγησης ανοιχτού τύπου, τηρώντας το χρονοδιάγραμμα που έχει δοθεί από τη διδάσκουσα.

Μέθοδοι Αξιολόγησης:

Διαμορφωτική και τελική. Ειδικότερα αξιολογείται η συμμετοχή στο forum του μαθήματος μέσω της ανάρτησης των απαντήσεων στις εβδομαδιαίες δραστηριότητες καθώς και η εκπόνηση **γραπτής εργασίας** κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου.

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Teaching languages to Young Learners.	Cameron, L.	Cambridge: Cambridge University Press. Το βιβλίο υπάρχει σε μορφή e_book και διατίθεται από τη βιβλιοθήκη του τμήματος.	2001	0521774349
A Course in Language Teaching (Practice and theory).	Ur, P.	Cambridge: Cambridge University Press. Διαθέσιμο στο https://sacunslc.files.wordpress.com/2015/03/penn-y-ur-a-course-in-language-teaching-practice-of-theory-cambridge-teacher-training-and-development-1996.pdf	(1991 ^{1st}) 2009 ^{17th ed} ,	978-0-521-4494-6

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Teaching English in the Primary Classroom: A Guide for Teaching Practice.	<i>Sougari, A-M</i>	University Studio Press, Thessaloniki	2006	
Διδακτική της ελληνικής ως δεύτερης ξένης γλώσσας.	Σακελλαρίου Αγγ.	Γρηγόρη	2000	ISBN 960-333-246-1, ISBN-13 978-960-333-246-6,
“Crosscurricularity: Its contribution to the promotion of Multiple Intelligences”	Anastasiadou, A. & Iliopoulou, K	In the <i>Proceedings of the Third International Conference “Education Across Borders”</i> 6-7 October, University of St. Kliment Ohridski in Bitola, Faculty of Education, pp. 590-599,	2017	978-9989-100-51-2.
«Αποτίμηση σχεδίων μαθήματος κατά τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης γλώσσας: εργαλεία διδασκαλίας ή δείκτες αξιολόγησης». Στο	Ηλιοπούλου Κ. & Σουγάρη Α. Μ.	Στο Κουτσογιάννης Δ., Παπαναστασίου Γ., Θεοδωροπούλου Μ. (επιμ.), <i>Μελέτες για την ελληνική γλώσσα</i> 34. Πρακτικά της 34ης Ετήσιας Συνάντησης του Τομέα	2014	

		<p>Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας του Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη, 126-130. Διαθέσιμο στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://ins.web.auth.gr/index.php?option=com_content&view=category&id=81&Itemid=263&lang=en</p>		
<i>Language Learning Strategies: What Every Teacher Should Know.</i>	Oxford, R.L.	Englewood Cliffs, NJ: Newbury House.	1990	
<i>A Study of Attitudes, motives and strategies of university foreign language students and their disposition to authentic oral and written input.</i>	<i>Bacon & Finnermann</i>	<i>Modern Language Journal</i> , 74(4), 459-473.	1990	
<i>Εισαγωγή στη μελέτη της γλώσσας.</i>	Fromkin, V., Rodman, R & Hyams N. [μτφρ.: Έ. Βάζου, Γ. Ξυδόπουλος, Φ. Παπαδοπούλου & Α. Τσαγγαλίδης, επιμ.: Γ.Ι. Ξυδόπουλος].	Αθήνα: Πατάκης.	2008	
«Ανάλυση και αξιολόγηση λεξιλογικών λαθών αλλόγλωσσων μαθητών: ερευνητική	Ηλιοπούλου Κ.	Στο Γεωργογιάννης Π. (επιμ.), Πρακτικά του 11ου Διεθνούς	2009	

πρόκληση ή εκπαιδευτική ανάγκη;».		Συνεδρίου του ΚΕΔΕΚ με θέμα «Διαπολιτισμική Εκπαίδευση – Μετανάστευση και τα Ελληνικά ως Δεύτερη ή Ξένη Γλώσσα». Πάτρα: ΚΕΔΕΚ, τομ. 2, 54-61.		
<i>Developing Materials for Language Teaching.</i>	<i>Tomlinson, B.</i>	<i>Continuum, London.</i>	<i>2005</i>	
«Διαπολιτισμική εκπαίδευση και γλωσσικά λάθη αλλόγλωσσων μαθητών: ενδείκτες σχολικής αποτυχίας ή εργαλεία μάθησης και διδασκαλίας;».	Ηλιοπούλου Κ.	In Palaiologou N. (edit.). Intercultural Education: Paideia, Polity, Demoi. Cd-rom Proceedings of the International Conference co-organized by the International Association for Intercultural Education (IAIE) and the Hellenic Migration Policy Institute (IMEPO), under the aegis of Unesco.	2009	ISBN: 978-960-98897-0-4 (GR) & ISBN/EAN: 978-90-814411-1-7 (NL).
<i>Techniques and principles in language teaching.</i>	Larsen-Freeman, D. & Anderson, M.	Oxford: O.U.P.	2011	
“Digital Games in Education: The Design	Gros, B.	Journal of Research on	2007	

of Games-Based Learning Environments”,		Technology in Education, Vol 40, No. 1, pp 23-38.		
Η Δεύτερη Γλώσσα: Κατάκτηση και Διδασκαλία.	Μπέλλα, Σ.	Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.	2007	978-960-16-4195-9
“The use of social networks in educational computer-game based foreign language learning”	Donmus, V.	Journal of Procedia – Social and Behavioral Sciences, Vol 9, pp 1497-1503.	2010	
<i>Intelligence Reframed: Multiple Intelligences for the 21st century.</i>	<i>Gardner, H.</i>	<i>New York: Basic Books.</i>	1999	ISBN 10: 0465026109
Μαθήματα διγλωσσίας.	Γαλαντόμος, Ι.	Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.	2012	
Η διδασκαλία της γλώσσας στην εποχή της παγκοσμιοποίησης: Διερευνώντας τα δεδομένα μιας αναγκαίας μετεξέλιξης που οδηγεί από τις γραμματικο- συντακτικές δομές στο κείμενο και την επικοινωνία.	Μήτσης, Ν.	Πρακτικά του 23ου Πανελληνίου Εκπαιδευτικού Συνέδριου Δ.Ο.Ε.- Π.Ο.Ε.Δ, με θέμα: «Γλώσσα και Γλωσσική Διδασκαλία στην Εποχή της Παγκοσμιοποίησης» 22 - 23 Απριλίου 2009, Κύπρος. Ανακτήθηκε από http://www.syllogosperiklis.gr/praktika_doe/p_d_2009/p_d_2009.html [20 Δεκεμβρίου 2017].	2009	

<i>Authentic materials and cultural content in EFL classrooms.</i>	Kilickaya, F.	The Internet TESL Journal, 10 (7). Ανακτήθηκε από http://iteslj.org/Techniques/Kilickaya-AuthenticMaterial.html [20 Δεκεμβρίου 2017]	2004	
How Languages Are Learned (3rd edition).	Lightbown, P. M. & Spada, N.	Oxford: Oxford University Press.	2006	ISBN978-0-19-454126-8;
<i>Child's Talk.</i>	Bruner, J.	London: Norton.	1983	
A qualitative approach to the authenticity in the foreign language classroom: a study of university students learning English in Korea.	Kim, D	<i>Texas Papers in Foreign Language Education</i> , 5 (1), 189-205.	2000	
Developing Listening Skills with Authentic Materials.	Miller, L	ESL Magazine, 6(1), 16-19.	2003	
<i>Age and the Rate of Foreign Language Learning.</i>	Munoz, C.	Multilingual Matters Ltd.	2006	
‘Απόκτηση της συμφωνίας ουσιαστικού-επιθέτου στην ελληνική ως Γ2: Συγκριτική μελέτη δύο διδακτικών 34 παρεμβάσεων’.	Παπαδοπούλου Δ., Zmijanjac, K. & Αγαθοπούλου, Ε	Μελέτες για την ελληνική γλώσσα 30. ΑΠΘ. Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών. Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη, (σσ. 487-502). Ανακτήθηκε από	2010	

		http://www.enl.auth.gr/staff/agathopoulou/papers_agatho_amgl30_draft.pdf [20 Δεκεμ-βρίου 2017].		
What makes a good young language learner?	Milton, J. & Alexiou, Th.	http://rcel.enl.uoa.gr/docsforpeap/articles/What%20makes%20a%20good%20young%20language%20learner_Alexiou_LISTED.pdf [20 Δεκεμβρίου 2017].	2003	
“Τα βιντεοπαιχνίδια ως εργαλεία μάθησης”	Μαυρομμάτη, Μ.	[online], Available: http://lexifilia.blogspot.gr/2012/10/blog-post_5047.html (accessed on 16/10/12).	2010	
«Investigating learners’ motives towards Greek as a Second Language in an intercultural school» (2011).	Sougari A. M. & <u>Iliopoulou K.</u>	<i>Selected Papers from the 20th ISTAL</i> , by Lavidas N., Alexiou Th., and Sougari, A.M., International Symposium on Theoretical and Applied linguistics. Aristotle University of Thessaloniki, School of English, Department of Theoretical and applied Linguistics. Thessaloniki, April 2011, London: Versita de Gruyter	2011	
Computer-Mediated, Social-constructionist Approach to Writing	Παππά, Α.	Πρακτικά Συνεδρίου με θέμα « Αξιοποίηση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στη	2003	

		διδασκτική πράξη», Σύρος, τόμος Β, 592-605.		
«Τα μοντέλα διδασκαλίας της γλώσσας «με βάση το περιεχόμενο» και η αξιοποίησή τους στη διδασκαλία της δεύτερης και ξένης γλώσσας».	Ζάγκα, Ε.	Ανακτήθηκε από http://elearning.greek-language.gr/mod/resource/view.php?id=273 [20 Δεκεμβρίου 2017]		
<i>Principles of course design for language teaching.</i>	Yalden, J.	Cambridge: C.U.P.	1987	ISBN 0 521 30989 (hb). ISBN 0 521 31221 (pb).
Approaches and Methods in Language Teaching. [Second Edition].	Richards, J. C. & Rodgers, T. S.	Cambridge: Cambridge University Press.	2001	SBN 0-521-80365-9 - ISBN 0-521-00843-3 (pbk.) 1.
«Η αθέατη όψη των απόψεων και στάσεων των εκπαιδευτικών για την εκμάθηση μιας δεύτερης/ξένης γλώσσας από παιδιά».	Σουγάρη Α. Μ., Ηλιοπούλου Κ. & Πρανέτση Κ.	<i>Μελέτες για την ελληνική γλώσσα</i> 37 (2017) σελ. 659-674. http://ins.web.auth.gr/images/MEG_PLIRI/MEG_37_659_674.pdf	2017	
Individual differences in second language acquisition	<i>Wong Fillmore, L.</i>	In C. J. Fillmore, W.-S. Y. Wang and D. Kempler (eds), Individual Differences in Language Ability and Language Behavior. New York: Academic Press, 203-28.	1979	ISBN-10: 1483238768; ISBN-13: 978-1483238760;

'Blended and Online Instruction'.	Reinders, H.	In: Burns, A. & Richards, J. <i>Guide to Second Language Pedagogy</i> . Cambridge: Cambridge University Press	2012	
«Το γλωσσικό εισαγόμενο στην κατάρτιση και την εκμάθηση της Γ2».	Αγαθοπούλου, Ελ.	Ανακτήθηκε από http://elearning.greeklanguage.gr/pluginfile.php/4063/mod_resource/content/3/glossiko%20eisagomeno-Agathopoulou.pdf [20 Δεκεμβρίου 2017]		
Η συμβολή των παιχνιδιών ρόλων στην επικοινωνιακή ικανότητα των μαθητών μιας ξένης γλώσσας.	Γκαραβέλας, Κ.	Ανακτήθηκε από http://www.pi-schools.gr/download/publications/epitheorisi/teyxos17/155-169.pdf [20 Δεκεμβρίου 2017]		
'Η επίδραση του παράγοντα 'ηλικία' στην εκμάθηση της δεύτερης/ξένης γλώσσας: η περίπτωση της νέας ελληνικής'.	Ρουσουλιώτη, Θ.	Στο Κ. Ντίνας, Α. Χατζηπαναγιωτίδη, Α. Βακάλη, Τ. Κωτόπουλος & Α. Στάμου (επιμ.) Πρακτικά πανελληνίου συνεδρίου με διεθνή συμμετοχή «η διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας ως πρώτης/μητρικής, δεύτερης/ξένης». Ανακτήθηκε από http://linguistics.nured.uowm.gr/Nimfeo2009/praktika [18 Δεκεμβρίου 2017]	2009	

Strategies of language teaching directed to children	Alexiou, Th. & Tzakosta, M.	<i>[Στρατηγικές διδασκαλίας σε παιδιά. Διαδρομές του Κέντρο Ελληνικής γλώσσας] [in Greek]. National Strategic Research Framework – Lifelong Learning (2007-2013). Thessaloniki: Centre for Language Studies. Ανακτήθηκε από http://elearning.greek-language.gr/mod/resource/view.php?id=505 [20 Δεκεμβρίου 2017</i>	2014	
--	-----------------------------	---	------	--